

CHRONIONY W PRACY (polonaise/pools)

La protection au travail (fr)
Beschermd op het werk (nl)

Przewodnik ACV-CSC dla pracowników z krajów Unii Europejskiej
Guide d'accueil de l'ACV-CSC pour les travailleurs des pays de l'U.E
ACV-CSC-onthaalgids voor werknemers uit de E.U.-landen

Niniejsza broszura została przetłumaczona na język polski. Konsultacje u pracowników ACV-CSC prowadzone są w języku niderlandzkim i francuskim. Jeśli potrzebujesz naszej pomocy, a nie znasz języka niderlandzkiego lub francuskiego, przyjdź do nas z tłumaczem.

CHRONIONY W PRACY (pl)

La protection au travail (fr) Bescherming op het werk (nl)

Jesteś zatrudniony w Belgii? A może poszukujesz pracy? Masz wątpliwości, co do swoich zarobków? Nurtują cię pytania dotyczące przepisów obowiązujących w sektorze, w którym pracujesz? Masz pytania odnośnie systemu zabezpieczeń społecznych w Belgii? Chcesz poznać przysługujące ci prawa pracownika? Masz problem z pracodawcą? Jesteś na (przejściowym) bezrobociu? Przepisy kodeksu pracy są dla ciebie niezrozumiałe?

Poznaj swoje prawa, zwróć się o pomoc do specjalistów. Zapytaj w ACV-CSC.

Przewodnik ACV-CSC dla pracowników z krajów Unii Europejskiej
Guide d'accueil de l'ACV-CSC pour les travailleurs des pays de l'U.E
ACV-CSC-onthaalgids voor werknemers uit de E.U.-landen

USŁUGI NA MIARĘ TWOICH POTRZEB

Des services individualisés

Dienstverlening op jouw maat

Z jakimi pytaniami i problemami możesz się do nas zwrócić?

Avec quelles questions et problèmes pouvez vous nous contacter?

Met welke vragen en problemen kan jij bij ons terecht?

Prawodawstwo europejskie

La législation européenne - Europese wetgeving

- W oparciu o przepisy europejskie udzielamy informacji o prawach socjalnych takich jak: prawo do zasiłku rodzinnego na rzecz dzieci przebywających w innym kraju Unii Europejskiej, prawo do świadczeń emerytalnych, do ubezpieczenia zdrowotnego na terenie Unii Europejskiej, itd.
- Udzielamy informacji na temat możliwości przenoszenia praw socjalnych z kraju pochodzenia do Belgii, bądź też z Belgii do kraju pochodzenia.
- U nas otrzymasz informacje i pomoc w związku z twoim statusem podatkowym w Belgii: rezydent czy nie-rezydent oraz czy masz prawo do ulg gdy członkowie twojej rodziny przebywają w innym kraju Unii Europejskiej.

Czas pracy

Durée du travail - Arbeidsduur

- Jaki tygodniowy wymiar czasu pracy obowiązuje w twoim sektorze?
- Które godziny pracy są nadgodzinami?
- Jakie wynagrodzenie przysługuje za godziny nadliczbowe?
- Czy godziny te można zamienić na urlop?
- Jakie obowiązują regulacje w zakresie pracy w dni ustawowo wolne?

Umowa o pracę

Contrats de travail - Arbeidscontracten

W ACV-CSC uzyskasz informacje zarówno na temat obowiązujących rodzajów umów o pracę, jak i statusów pracowniczych i ich znaczenia.

Wynagrodzenie

Salaire - Loon

- W każdym sektorze obowiązują inne minimalne stawki godzinowe.
- Wysokość wynagrodzenia jest ważną sprawą nie tylko dla Ciebie, ale i dla ACV-CSC.
- Wynagrodzenie zasadnicze stanowi podstawę dla różnego rodzaju potrąceń, takich jak: składka na ubezpieczenie społeczne, zaliczka na podatek dochodowy (ulgi przy niskich dochodach).

Premia roczna

Primes de fin d'année - Eindejaarspremies

- Co z prawem do premii rocznej w przypadku zwolnienia z pracy? ACV - CSC pomoże Ci obliczyć należną premię roczną.

Choroba lub wypadek

Maladie et accident - Ziekte en ongeval

- Kiedy zachorujesz lub ulegniesz wypadkowi ACV-CSC chętnie udzieli ci informacji dotyczących zgłoszeń o niezdolności do pracy, gwarantowanej płacy za okres choroby, zwolnienia z pracy w czasie choroby, zasiłku chorobowego...

Wypadki przy pracy i choroby zawodowe

Accidents du travail et maladies professionnelles

Arbeidsongevallen en beroepsziekten

- Załatwiamy wszystkie formalności w ubezpieczalniach i w Funduszu Chorób Zawodowych.
- Analizujemy problem i w razie potrzeby prowadzimy pertraktacje z firmą ubezpieczeniową lub z Funduszem Chorób Zawodowych, w celu uznania zdarzenia za wypadek przy pracy lub chorobę zawodową.
- Czuwamy nad przebiegiem procedury orzekania o wysokości procentowego uszczerbku na zdrowiu.
- W razie konieczności ACV-CSC kieruje sprawę do sądu pracy (więcej informacji w części: Bezpłatna pomoc prawna)

USŁUGI NA MIARĘ TWOICH POTRZEB

Des services individualisés

Dienstverlening op jouw maat

Urlop wypoczynkowy

Vacances - vakantie

- Czy wiesz do ilu dni płatnego urlopu masz prawo?
- Jak oblicza się świadczenia urlopowe?

Czasowe zawieszenie umowy o pracę oraz zmniejszenie wymiaru czasu pracy

Crédit-temps et diminution de carrière

tijdkrediet en loopbaanvermindering

Dzięki naciskom ACV-CSC powstaje coraz więcej możliwości godzenia życia rodzinnego z pracą. U nas możesz zapytać o:

- czasowe zawieszenie umowy o pracę (tijdkrediet);
- zmniejszenie wymiaru czasu pracy (tijdkrediet lub loopbaanvermindering);
- urlop wychowawczy;
- urlop opiekuńczy na członka rodziny;
- premie rządu flamandzkiego;
- jakie prawa przysługują korzystającemu z ww. urlopow oraz wpływ urlopu na wysokość dochodu;
- pomoc w złożeniu wniosku urlopowego.

Bezrobocie

Chômage - Werkloosheid

- ACV-CSC pomaga w załatwieniu formalności związanych z otrzymaniem zasiłku dla bezrobotnych .
- ACV-CSC doradza i pomaga zgromadzić niezbędne dokumenty.
- ACV-CSC wypłaca miesięczny zasiłek.

Zwolnienie z pracy i upadłość firmy

Licenciement et faillite - Ontslag en failliet

- Sprawdzamy czy procedura zwolnienia z pracy przebiegła zgodnie z przepisami oraz czy okres wypowiedzenia i wysokość odszkodowania odpowiadają normom prawnym.
- W przypadku upadłości firmy ACV-CSC udziela pomocy w złożeniu wszystkich potrzebnych dokumentów oraz pomaga odzyskać należności, do których pracownik ma prawo.
- W sytuacjach spornych, ACV kieruje sprawę do sądu pracy.

USŁUGI NA MIARĘ TWOICH POTRZEB

Des services individualisés

Dienstverlening op jouw maat

Praca tymczasowa - Interim

Travail intérimaire - Interimwerk

Podpowiemy ci jakie są twoje prawa, kiedy zatrudnia cię agencja pracy tymczasowej oraz odpowiemy na następujące pytania:

- Jak długo może trwać twoja umowa (z biurem interim)?
- Jaki wymiar czasu pracy obowiązuje pracownika tymczasowego?
- Czy masz prawo do urlopu płatnego lub urlopu okolicznościowego?
- Co dzieje się gdy zachorujesz lub ulegniesz wypadkowi przy pracy?
- Jakie przysługuje ci wynagrodzenie?
- Czy masz prawo do zwrotu kosztów za dojazd do pracy?
- Czy masz prawo do dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz do premii związkowej?
- Czy masz prawo do dodatków z Funduszu Świadczeń Socjalnych sektora pracy tymczasowej?

Świadczenia emerytalne

Pension - Pensioen

- Jeśli wybierasz się na emeryturę, zwróć się do nas po poradę.
- ACV-CSC poinformuje cię jakie przepisy emerytalne obowiązują w twoim sektorze i przedsiębiorstwie.
- ACV-CSC może ci pomóc, począwszy od złożenia wniosku o emeryturę, aż do otrzymania decyzji przyznającej emeryturę.

Zasilek strajkowy

Indemnité de grève - Stakerssteun

Kiedy negocjacje i próby zawarcia porozumienia nie przynoszą rezultatu podejmujemy strajk. Członkowie ACV, którzy biorą udział w strajku, otrzymują specjalny zasilek strajkowy, po który należy zgłosić się z kartą strajkową w najbliższym sekretariacie ACV-CSC.

W ZAKRES NASZYCH USŁUG WCHODZĄ RÓWNIEŻ

Autres domaines dans lesquels nous pouvons vous aider:
Verder helpen wij u met:

Zasiłek rodzinny i jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (zasiłek porodowy).

Allocations familiales et allocations de naissance

Kinderbijslag en kraamgeld

- Pomagamy w czynnościach administracyjnych związanych z otrzymaniem zasiłku rodzinnego.
- Udzielamy wszelkich, niezbędnych informacji oraz, jeżeli to konieczne, kontaktujemy się z odpowiednimi instytucjami.
- Sprawdzamy również, czy masz prawo do podwyższonego zasiłku rodzinnego.

Stypendia

Bourses d'études - Studiebeurzen

Nauka jest bardzo ważna, ale również kosztowna.

- Na początku roku szkolnego ACV-CSC, niekiedy we współpracy z ACW-MOC udziela w swoich oddziałach informacji na temat stypendiów oraz innych sposobach dofinansowania nauki.
- Podczas specjalnych dyżurów oraz w oddziałach terenowych ACV-CSC sprawdzamy czy masz prawo do stypendium lub do finansowej pomocy dla studentów/uczniów i o jakie kwoty możesz się ubiegać.

Bezpłatna pomoc prawna

Assistance juridique gratuite - Gratis juridische bijstand

W niektórych przypadkach konieczne jest wszczęcie dochodzenia z zakresu prawa pracy przez dział prawny ACV-CSC. Dział prawny służy swoim członkom również bezpłatnym doradztwem prawnym oraz reprezentuje ich w sądzie pracy. Warunkiem korzystania z bezpłatnej pomocy prawników jest minimum, sześciomiesięczne nieprzerwane członkostwo w ACV-CSC (w momencie powstania problemu).

KIM JESTEŚMY

Qui sommes-nous?

Wie zijn wij?

Powszechny Chrześcijański Związek Zawodowy (ACV we Flandrii, CSC w Walonii) istnieje już od ponad 125 lat. Jest to prężny związek, liczący 1,7 mln członków, i jednocześnie największy z trzech belgijskich związków zawodowych. ACV –CSC jest szanowanym i uznawanym przez pracodawców i rząd partnerem w dialogu społecznym. Jest silną organizacją świadczącą szeroki zakres usług dla swoich członków. Profesjonalna pomoc udzielana jest przez 3100 pracowników w ponad 150 oddziałach terenowych (387 punktach kontaktowych).

Wraz z wolontariuszami w tysiącach przedsiębiorstw ACV-CSC działa na rzecz wszystkich pracowników, bez względu na ich status; działalność ta obejmuje osoby zatrudnione jak i niezatrudnione, przedsiębiorstwa, urzędy, instytucje i całe społeczeństwo.

ACV stoi w obronie praw swoich członków, zarówno osób indywidualnych, jak i grup pracowniczych. Bronimy praw dotyczących pracy, zarobków, zabezpieczenia społecznego oraz jakości życia.

Wewnątrz ACV-CSC aktywne są różne centrale związkowe: ACV-CSC bouw – industrie&energie (branża budowlana – przemysł & energetyka), ACV_CSC METEA (zrzeszająca pracowników metalurgii i tekstyliów), ACV-CSC Transcom (zrzeszająca pracowników transportu i komunikacji), ACV-CSC Voeding en Diensten (zrzeszająca pracowników przemysłu spożywczego i usług) ACV-CSC Openbare Diensten (zrzeszająca pracowników administracji publicznej), LBC-NVK (zrzeszająca pracowników na stanowiskach administracyjno-biurowych i kierowniczych sektora prywatnego i organizacji non-profit działających we Flandrii), CNE (zrzeszająca pracowników na stanowiskach administracyjno-biurowych i kierowniczych sektora prywatnego i organizacji non-profit działających w Walonii), COC-COV (zrzeszająca pracowników oświaty i nauki we Flandrii), CSC-Enseignement (zrzeszająca pracowników oświaty i nauki w Walonii).

GDZIE NALEŻY SIĘ ZGŁASZAĆ

Poussez la porte de l'ACV-CSC...
Waar kan je voor al die diensten terecht?

Szeroki zakres naszych usług świadczony jest w oddziałach terenowych ACV-CSC

Acces à cette grande offre vous obtenez par les centres de services de la ACV-CSC proche de chez vous

Toegang tot dit ruime aanbod krijg je via het ACV-CSC-dienstencentrum bij jou in de buurt

AALST-LOUDENAARDE

Hopmarkt 45, 9300-Aalst
053 77 92 92
www.acv-aalst-oudenaarde.be

ANTWERPEN

Nationalestraat 111, 2000-Antwerpen
078 15 20 58
www.acv-antwerpen.be

BRUGGE-OOSTENDE-WESTHOEK

Oude Burg 17, 8000 Brugge
050 44 41 11
Kan. Dr.L. Colensstraat 7, 8400 Oostende
059 55 25 11
St. Jacobsstraat 34, 8900 Ieper
059 34 26 11
www.acv-brugge-oostende-westhoek.be

BRUSSEL-HALLE-VILVOORDE

Pletinckxstraat 19, 1000 Brussel
02 557 88 88
www.acv-brussel.be
www.csc-bruxelles.be (fr)

GENT-EEKLO

Poel 7, 9000-Gent
09 265 44 50
www.acv-gent-eeeklo.be

KEMPEN

Korte Begijnenstraat 20, 2300-Turnhout
078 15 16 16
www.acvkempen.be

LIMBURG

Mgr. Broekxplein 6, 3500-Hasselt
011 30 60 00
www.acv-limburg.be

LEUVEN

Martelarenlaan 8, 3010-Kessel-Lo
078 15 15 99
www.acv-leuven.be

MECHELEN-RUPEL

Onder den Toren 5, 2800-Mechelen
015 45 46 47
www.acv-mechelen-rupeel.be

MIDDEN-WEST-VLAANDEREN

Henri Horriestraat 31, 8800-Roeselare
051 26 55 55
www.acv-midden-west-vlaanderen.be

WAAS EN DENDER

H. Heymanplein 7, 9100 St.-Niklaas
03 765 20 00
www.acv-waasendender.be

ZUID-WEST-VLAANDEREN

President Kennedypark 16D
8500-Kortrijk
056 23 55 11
www.acv-zuid-west-vlaanderen.be

BRABANT WALLON

Rue des Canonniers 14, 1400 Nivelles
067 88 46 11
www.csc-bw.be

CHARLEROI - SAMBRE ET MEUSE

Rue Pruniau 5, 6000 Charleroi
071 23 09 11
www.csc-charleroi.be

LIEGE - HUY - WAREMME

Boulevard Saucy 10, 4020 Liège
04 340 70 00
www.csc-lg-h-w.csc-en-ligne.be

MONS - LA LOUVIERE

Rue Claude de Bettignies 10-12
7000 Mons
065 37 25 11
www.csc-mons-lalouviere.be

HAINAUT OCCIDENTAL

Avenue des Etats-Unis 10/1
7500 Tournai
069 88 07 07
www.cscservice.be

NAMUR - DINANT

Chaussée de Louvain 510, 5004 Bouge
081 25 40 40
www.csc-namur.be

LUXEMBOURG

Rue Pietro Ferrero 1, 6700 Arlon
063 24 20 20
www.csc-luxembourg.be

**VERVIERS ET REGION DE LANGUE
ALLEMANDE**

Pont Léopold 4-6, 4800 Verviers
087 85 99 99 (francophone)
087 85 99 98 (germanophone)
www.csc-verviers.be [fr.]
www.csc-ostbelgien.be [germ.]

ACV-CSC Dział pracowników przygranicznych

ACV-CSC Service Frontaliers - ACV-CSC Dienst Grensarbeiders

Holandia/Pays-Bas/Nederland

Mgr. Broeckxplein 6 in 3500 Hasselt (011/306000)

Niemcy/Allemagne/Duitsland

Postbus 33 in 4720 Kelmis/La Calamine (087/859949)

Francja/France/Frankrijk

St. Jacobsstraat 34 in 8900 Ieper (059/342639)
en Rue St-Pierre 52 in 7700 Moeskroen/Mouscron (056/330303)

Luksemburg/Luxemburg

Rue Pietro Ferrero 1 in 6700 Arlon (063/242040)

**Nowe Kraje Unii Europejskiej/Nouveaux Etats membres de l'Union européenne/
Nieuwe Europese Lidstaten**

Nationalestraat 111 in 2000 Antwerpen (03/2227150)

JAK ZOSTAĆ CZŁONKIEM ACV-CSC?

Comment s'affilier à l'ACV-CSC?
Hoe kan je ACV-CSC-lid worden?

- Zapisując się on-line na naszej stronie internetowej: www.acv-online.be (Vlaanderen) i www.csc-en-ligne.be (Wallonië).
- Wypełniając załączony poniżej formularz i przesyłając go do najbliższego oddziału ACV-CSC (adresy zamieszczone są na str. 11-12).
- Osobiście w jednym z naszych oddziałów - adresy dostępne są na stronach <http://adressen.acv-online.be> (NL) lub <http://adresses.csc-en-ligne.be> (FR) – po wpisaniu kodu pocztowego wyświetla się adres oraz godziny przyjęć w lokalnym oddziale ACV-CSC. W celu zapisania się należy zgłosić się z dokumentem tożsamości. Jeśli nie posiadasz jeszcze belgijskiego dokumentu, przynieś ze sobą dokument z kraju pochodzenia. Zależnie od sektora zatrudnienia można otrzymać częściowy zwrot opłat członkowskich w formie premii związkowej (również wysokość refundacji uzależniona jest od sektora). Członkostwo studentów i absolwentów szkół średnich bez prawa do zasiłku (w okresie karencji) jest bezpłatne.

CHCĘ ZOSTAĆ CZŁONKIEM ACV-CSC

Imię: _____
Voornaam - Prénom:

Nazwisko: _____
Familiennaam - Nom de famille:

Data urodzenia (DD/MM/RRRR): _____
Geboortedatum - Date de naissance:

Adres - Ulica: _____
Adres - Adresse; Straat - Rue:

Numer: _____ Nr skrzynek poczt.: _____
Nummer - Numéro: Bus - Boîte:

Miejscowość: _____ Adres e-mail: _____
Woonplaats - Commune: Emailadres - Adresse e-mail:

Nr telefonu: _____ Pesel: _____
Telefoonnummer - Numéro de téléphone: Rijksregisternummer - Numéro de registre national:

Statut: _____
Statuut
Statut

- Niepracujący(a)
Niet-werkend - Non-actief
- Pracujący(a)
Werkend - Actief
- Pracodawca
Werkgever - Employeur

Pani/Pana dane osobowe zostaną wprowadzone przez ACV-CSC do bazy danych, w celu zarejestrowania Pani/Pana jako członka naszego związku zawodowego, reprezentowania Pana/Pani, udzielania Pani/Panu pomocy oraz informacji. Zgodnie z ustawą z dn. 8.12.1992 o ochronie prywatnej sfery życia w odniesieniu do danych osobowych, ma Pani/Pan prawo do wglądu oraz korekty przechowywanych przez ACV-CSC informacji.

Płeć: _____
Geslacht
Sexe

- Mężczyzna
Man - Homme
- Kobieta
Vrouw - Femme

Stan cywilny: _____
Burgerlijke
staat -
Etat civil

- Żonaty
Gehuwd - Marié(e)
- Kawaler/panna
Niet-gehuwd - Célibataire
- Rozwiedziony(a)
Gescheiden - Divorcé(e)

Obywatelstwo: _____
Nationaliteit - Nationalité:

ŁONKOSTWO W KASIE CHORYCH TO KONIECZNOŚĆ

S'affilier à une mutualité, une démarche indispensable
Aansluiten bij een ziekenfonds een must

W Belgii korzystamy ze świadczeń szeroko rozbudowanego systemu opieki zdrowotnej. Ubezpieczenie zdrowotne jest nawet obowiązkowe: od każdego dochodu automatycznie potrącana jest składka ubezpieczenia zdrowotnego. Opłacanie składek gwarantuje każdemu z nas zwrot kosztów poniesionych w związku z konsultacją u lekarza pierwszego kontaktu, stomatologa, lekarza specjalisty, ulgi na zakup leków i zwrot kosztów hospitalizacji... Na tym jednakże nie koniec – w przypadku orzeczenia o niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub wypadek, dzięki ubezpieczeniu można liczyć na zasiłek. Zwrot kosztów leczenia i wypłata zasiłku podlega kasie chorych, dlatego członkostwo w niej jest obowiązkowe.

Przy wyborze kasy chorych zwróć uwagę nie tylko na szybkość i poprawność wypłacanych świadczeń, ale również na łatwy kontakt, w sytuacjach wymagających konsultacji. CM (we Flandrii) i MC (w Walonii) jest kasą chorych bezbłędnie łączącą oba te aspekty. Rachunki lekarskie można zdeponować w dogodnym momencie w jednej z naszych licznych skrzynek kontaktowych. Chcesz dowiedzieć się jakich formalności należy dopełnić podejmując prace, gdy zachorujesz, ulegniesz wypadkowi, będąc w ciąży, lub co czeka cię jako przyszłego rodzica? Z tego rodzaju pytaniami możesz udać się do konsultanta w najbliższym biurze CM-MC lub poszukać informacji na stronach: www.cm.be (dla Flandrii) lub www.mc.be (dla Walonii). Nie wahaj się i wstąp do najbliższego biura (biura CM-MC mieszczą się zazwyczaj w tym samym budynku co oddziały ACV-CSC) lub zajrzyj na stronę www.cm.be (dla Flandrii) lub www.mc.be (dla Walonii).

MASZ JESZCZE INNE PYTANIA?

Oдноśnie czynszu, rachunku za prąd, szkoły lub żłobka?

D'autres questions sur votre loyer, votre facture d'électricité, l'école ou la garde d'enfants? - Nog vragen? Over je huishuur, elektriciteitsfactuur, school... of kinderopvang?

Konsultant Biura d/s Integracji udziela odpowiedzi na pytania dotyczące umowy najmu, opieki do dziecka, szkoły, problemów z dostawcą prądu, itp.

Wszyscy obcokrajowcy, niezależnie od tego jak długo przebywają w Belgii, mogą wziąć udział w programie integracyjnym. Biuro d/s Integracji czuwa nad przebiegiem programu integracyjnego, dzięki czemu możesz szybko poznać zasady życia w Belgii. Partycypacja w integracji jest darmowa i organizowana na miarę możliwości i potrzeb uczestników. Głównymi elementami programu integracyjnego we Flandrii są: pomoc i doradztwo konsultanta Biura d/s Integracji, kurs orientacji socjokulturalnej, lekcje języka niderlandzkiego i kurs orientacji zawodowej.

Konsultant Biura d/s Integracji służy pomocą i wsparciem na czas trwania programu integracyjnego. Można zwracać się do niego z różnymi pytaniami. We Flandrii konsultacje prowadzone są w języku niderlandzkim lub w języku ojczystym uczestników programu integracyjnego, np: po polsku, angielsku i rosyjsku.

Uczestnicy kursu orientacji socjokulturalnej zapoznają się z życiem w Belgii, z tym gdzie i jak można uzyskać potrzebne informacje. Dużą wagę przykładają się również do belgijskich wartości, norm i obyczajów. Kurs prowadzony jest w języku polskim, angielskim, rosyjskim, rumuńskim, francuskim, lub niemieckim.

Lekcje języka niderlandzkiego odbywają się w Centrach Kształcenia Dorosłych (CVO).

We Flandrii Biura d/s Integracji współpracują z Flamandzkim Urzędem Pracy (VDAB) i w ramach programu integracyjnego udzielana jest również pomoc w zakresie poszukiwania pracy lub szkoleń zawodowych.

Adresy Flamandzkich Biur d/s Integracji można znaleźć na stronie www.inburgering.be

Informacje na temat Biur d/s Integracji działających w Walonii można znaleźć na stronie: www.wallonie.be

CHRONIONY W PRACY

(polonaise/pools)

La protection au travail (fr) Bescherming op het werk (nl)

Niniejszy przewodnik odsłania szeroki zakres usług świadczonych przez związek zawodowy ACV-CSC.

Główne dziedziny działalności ACV-CSC to prawo pracy i wynagrodzenie.

Członkostwo w ACV-CSC może przynieść wiele korzyści. Niniejszy przewodnik opisuje szczegółowo zakres świadczonych usług. Broszura ta została przetłumaczona na język polski. Konsultacje u pracowników ACV-CSC prowadzone są w języku niderlandzkim i francuskim. Jeśli potrzebujesz naszej pomocy, a nie znasz języka niderlandzkiego lub francuskiego, przyjdź do nas z tłumaczem.

Powszechny Chrześcijański Związek Zawodowy (ACV we Flandrii, CSC w Walonii) istnieje już od ponad 125 lat. Jest to prężny związek, liczący 1,7 mln członków, i jednocześnie największy z trzech belgijskich związków zawodowych. ACV –CSC jest szanowanym partnerem w dialogu społecznym, uznanym przez pracodawców i rząd. Jest silną organizacją świadczącą szeroki zakres usług. Wysoko ceniona działalność ACV-CSC jest możliwa dzięki wysiłkom 3100 pracowników zatrudnionych w ponad 150 oddziałach terenowych (387 punktach kontaktowych).

